

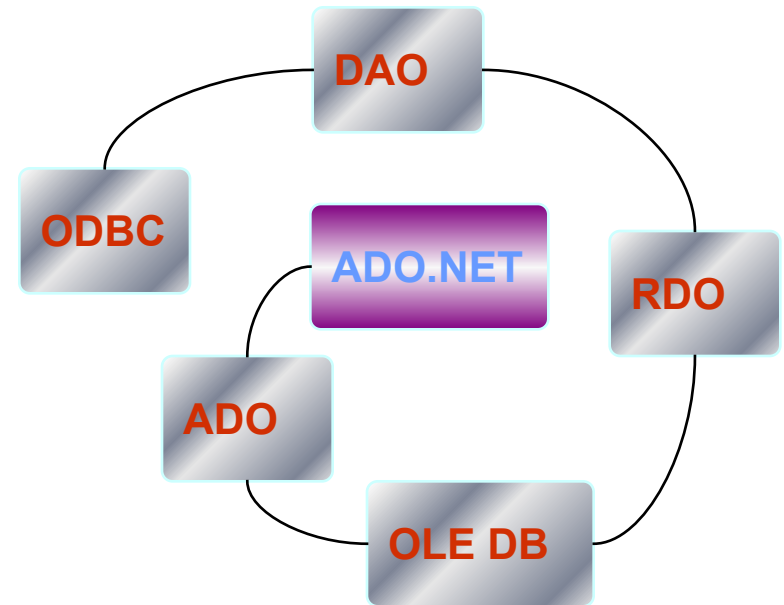
Лекція №10

Розділ 3. Архітектура та проектування компонентних систем

Основи технології ADO.NET

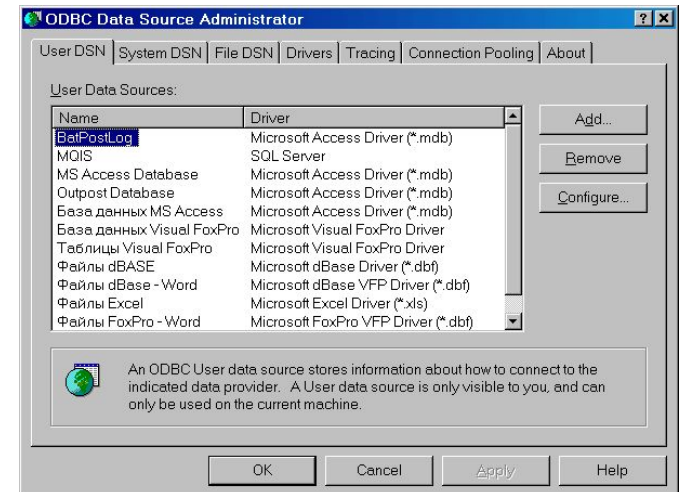
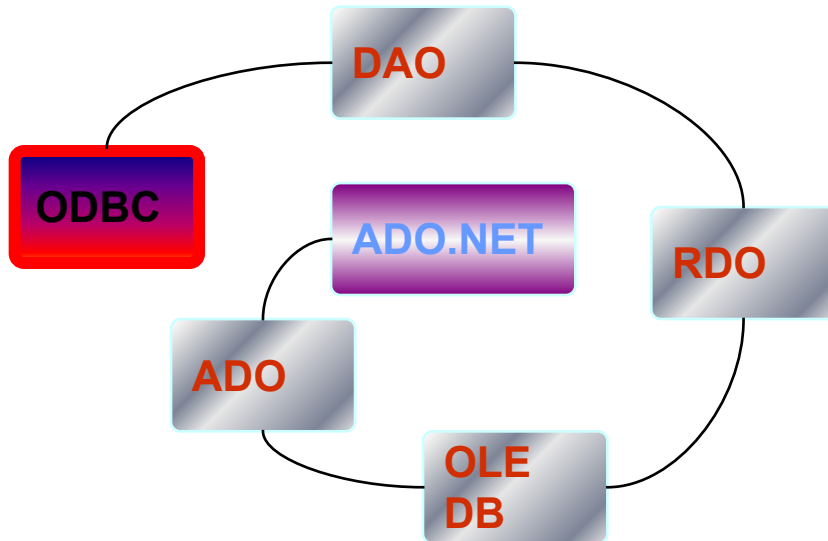
Технології Microsoft для роботи з БД

- ODBC API (Open Database Connectivity);
- RDO (Remote Data Objects);
- DAO (Data Access Objects);
- OLE DB;
- ADO (ActiveX Data Objects);
- ADO.NET;

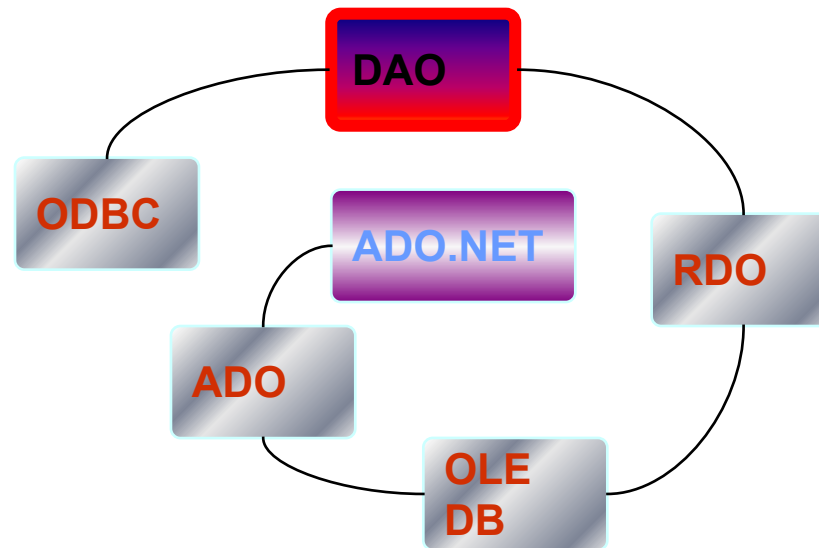
ODBC (Open Database Connectivity)

- API доступу до БД
- Ціль – один код для різних БД
- Використовує SQL у якості робочої мови
- Побудований на наборі драйверів, що забезпечують доступ до конкретних СКБД

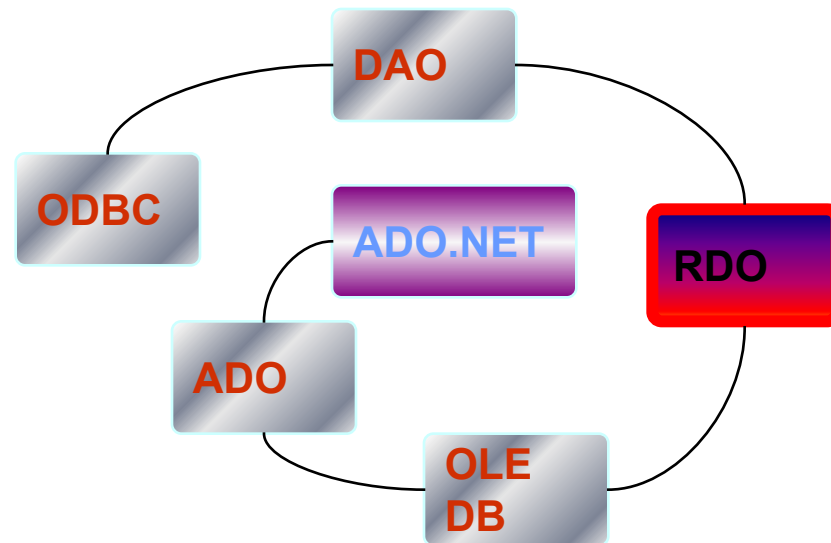
DAO (Data Access Objects)

- DAO надає модель об'єктів для доступу до локальних БД (ISAM джерела FoxPro, Paradox, Lotus 1-2-3 тощо) або до баз даних SQL через Jet (напрямую або через ODBC)
- Тільки реляційні БД

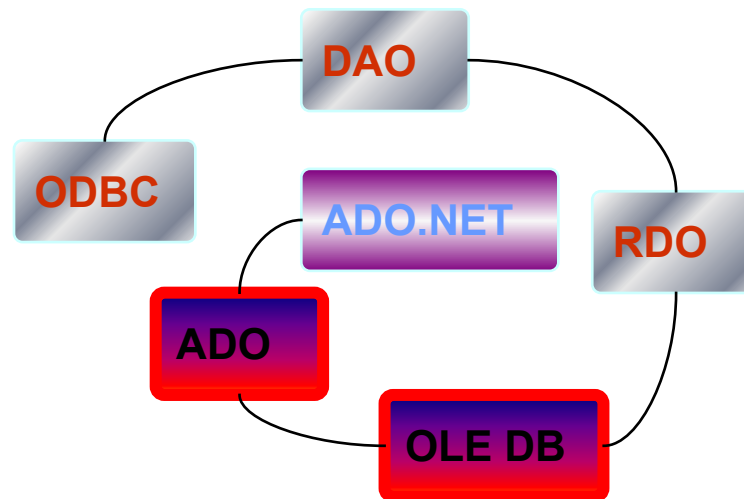
RDO (Remote Data Objects)

- RDO надає доступ до реляційних БД через ODBC
- Створювався для того, щоб можна було обходитися без ODBC API
- RDO – об'єктний COM-інтерфейс до ODBC API
- Як і DAO, тільки реляційні БД

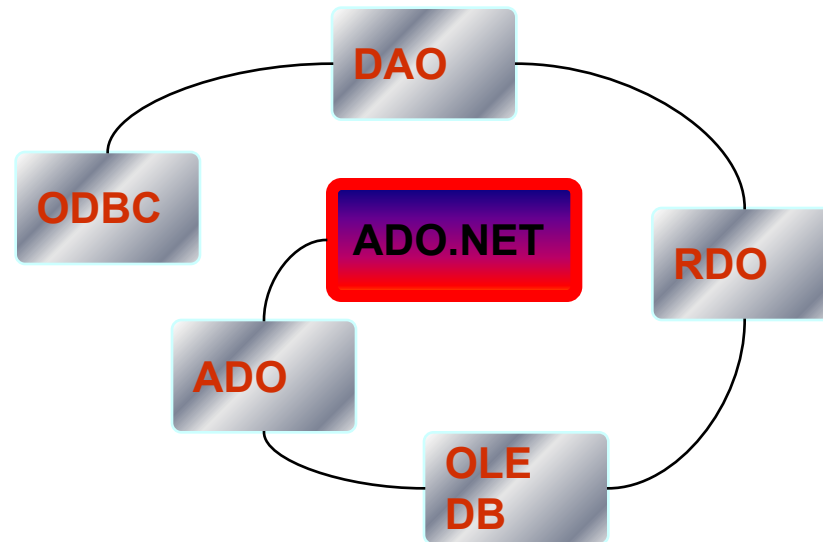
OLE DB та ADO

- OLE DB – технологія з використанням COM-компонент – провайдерів БД;
- ADO – технологія з використанням COM-компонент – провайдерів БД та класу DataSet (відрізняється від DataSet в ADO.NET);

Технологія ADO.NET

- ADO.NET – набір класів, інтерфейсів, структур та перерахувань у бібліотеці .NET, які надають доступ до реляційних джерел даних.
- Основна відмінність ADO .NET від ADO – використання моделі постачальників даних замість загального набору об'єктів, що не залежать від джерел даних.

Простори імен FCL

System.Web

Services

Description

Discovery

Protocols

Caching

Configuration

UI

HtmlControls

WebControls

Security

SessionState

System.Windows.Forms

Design

ComponentModel

System.Drawing

Drawing2D

Printing

Imaging

Text

System.Data

ADO

SQL

Design

SQLTypes

System.Xml

XSLT

Serialization

XPath

System

Collections

IO

Security

Runtime

Configuration

Net

ServiceProcess

InteropServices

Diagnostics

Reflection

Text

Remoting

Globalization

Resources

Threading

Serialization

Провайдер даних

Провайдер даних (*data provider*) – це набір класів ADO.NET, які дозволяють отримувати доступ до визначеної БД, виконувати команди SQL і витягувати дані.

Будь-який провайдер складається з наступного набору класів:

- **Connection** – забезпечує підключення до БД;
- **Command** – виконує команди SQL або збережені процедури;
- **DataReader** – надає доступний лише для однонаправленого читання набір записів, підключений до БД;
- **DataAdapter** – заповнює від'єднаний об'єкт **DataSet** або **DataTable** та оновлює його вміст.

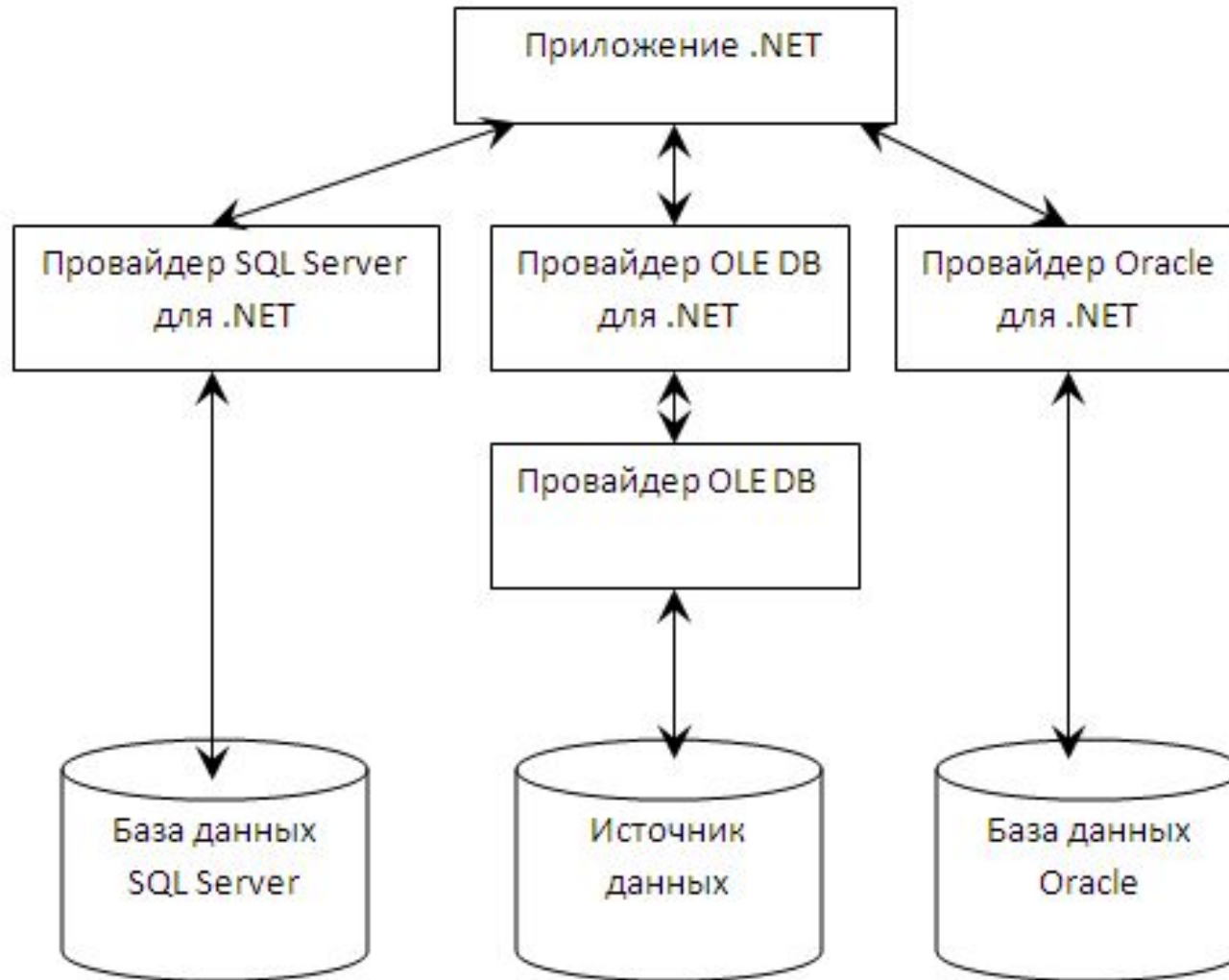
Назви класів провайдера включають префікс перед назвою типу класу. Наприклад:

- **OleDb**<ім'яКласу> - для провайдера OleDb;
- **Sql**<ім'яКласу> - для провайдера SqlClient.

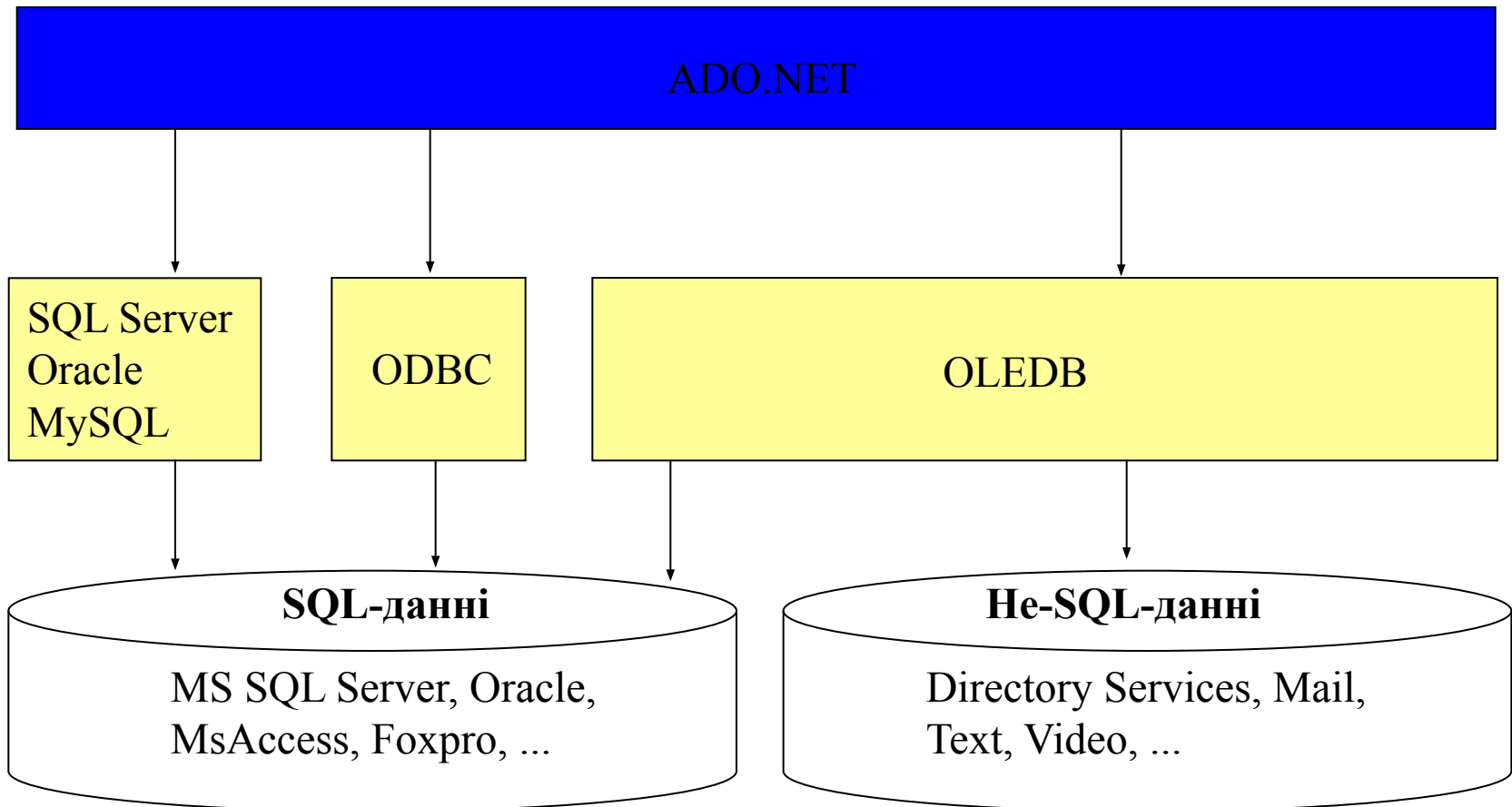
Провайдери даних Microsoft ADO.NET

Провайдери даних	Простір імен	Опис
ODBC	System.Data.Odbc	Класи для підключення до більшості драйверів ODBC, зокрема OdbcCommand , OdbcConnection та OdbcDataAdapter .
OLE DB	System.Data.OleDb	Класи для підключення до провайдера OLE DB, зокрема OleDbCommand , OleDbConnection та OleDbDataAdapter .
Microsoft SQL Server	System.Data.SqlClient	Класи для підключення до БД Microsoft SQL Server, у тому числі SqlCommand , SqlConnection та SqlDataAdapter .
Oracle	System.Data.OracleClient	Класи для підключення до БД Oracle, зокрема OracleCommand , OracleConnection та OracleDataAdapter .

Архітектура ADO.NET

Використання провайдерів даних для роботи з БД

Типи об'єктів ADO.NET

- *Об'єкти, засновані на з'єднанні* – такі об'єкти провайдера даних, як **Connection**, **Command** та **DataReader**.
- *Об'єкти, засновані на вмісті* – ці об'єкти у дійсності лише "упаковують" дані – **DataSet**, **DataColumn**, **DataRow**, **DataRelation** тощо.

Способи роботи з БД

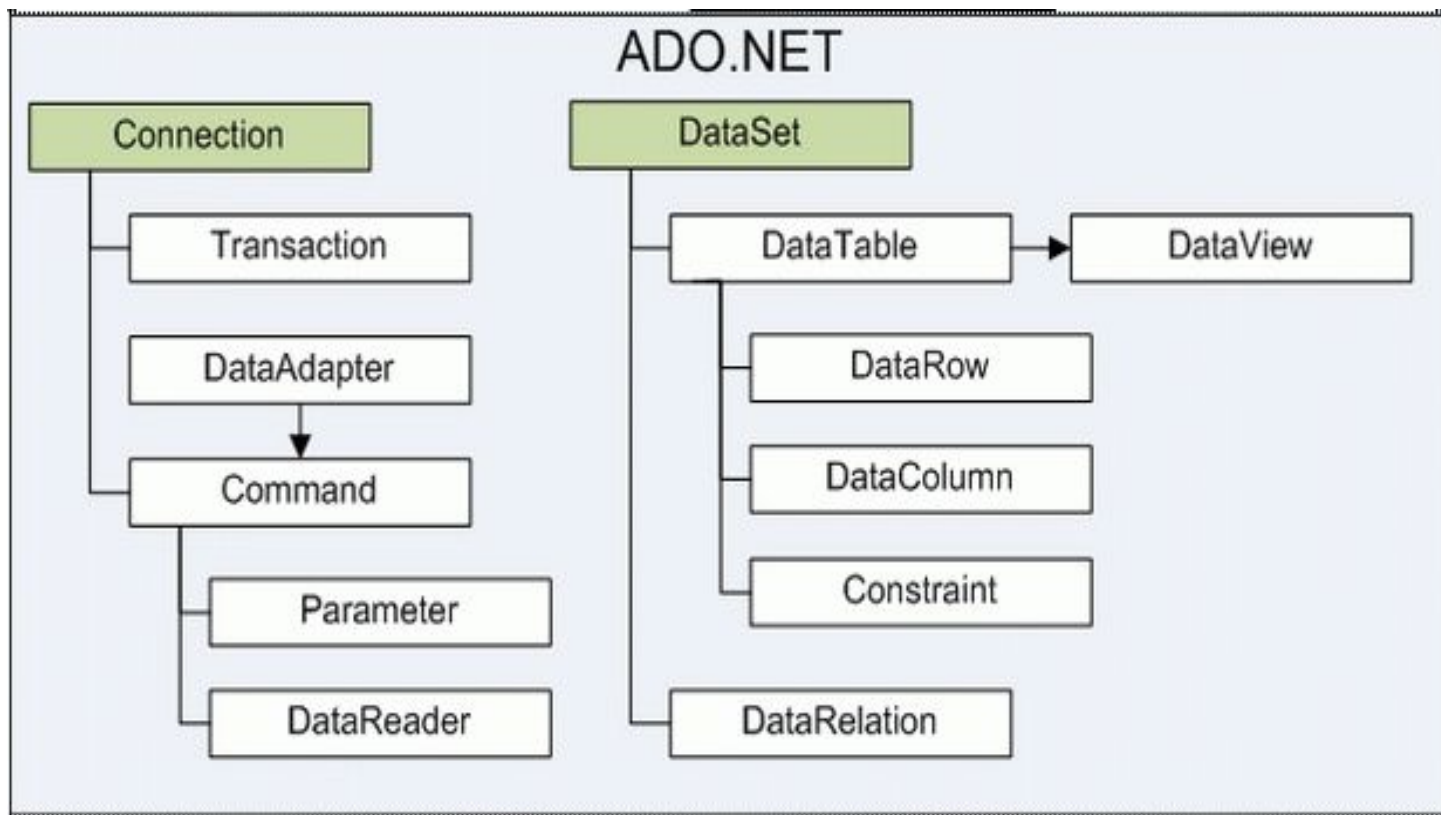
Приєднаний або з підтримкою з'єднання (*Connected, Forward-only, read-only*):

- Програма робить запит, читає результати і обробляє їх
- Використовується курсор "Firehose" (брандспойт)
- Використовується об'єкт **DataReader**

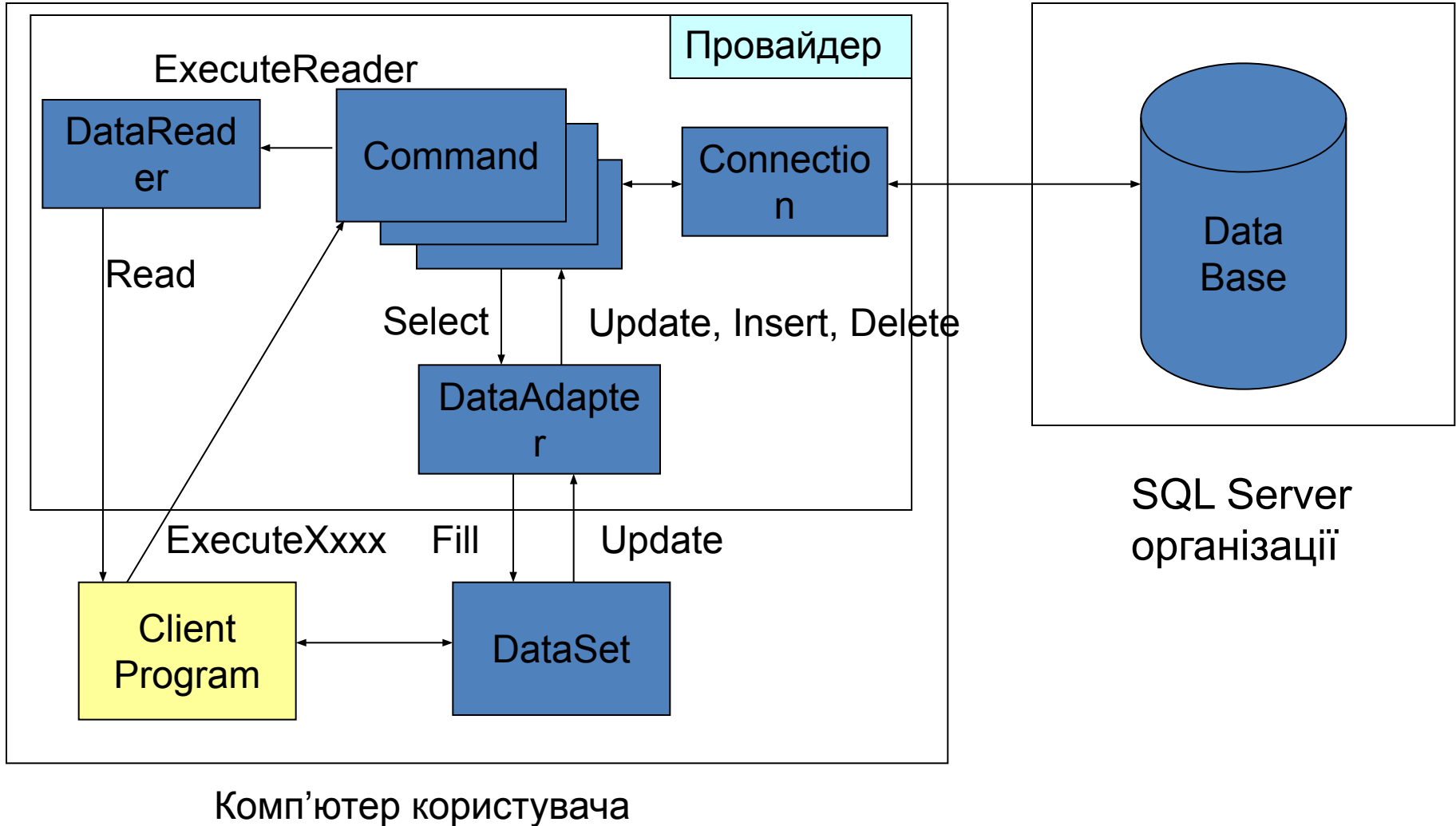
Від'єднаний або з розривом з'єднання (*Disconnected*):

- Програма робить запит, читає і зберігає результати для обробки, від'єднується від БД
- Виконується робота з даними (додавання, зміна, видалення)
- Мінімізується час з'єднання з базою даних
- Використовується об'єкт **DataSet**

Об'єктна модель ADO.NET

Використання класів ADO.NET

Послідовність роботи з даними у приєднаному режимі

- Установити з'єднання з БД.
- Виконати запит до БД.
 - Створити та виконати команди
- Отримати результати команди.
- Закрити з'єднання з БД.

Шаблон роботи з БД у приєднаному режимі

1.) *Оголосити з'єднання*

```
try {
```

1.) *Відкрити з БД*

2.) *Створити та виконати команди*

3.) *Обробити результати*

4.) *Звільнити ресурси*

```
} catch ( Exception ) {
```

Handle exception

```
} finally {
```

```
try {
```

4.) *Закрити з'єднання*

```
} catch (Exception)
```

```
{ Handle exception }
```

```
}
```

Клас Connection

- виконує реальний обмін даними між БД та застосуванням
- є частиною Data Provider
- властивості
 - ConnectionString
 - ConnectionTimeout
 - DataBase
- МЕТОДИ
 - Open() – відкрити з'єднання
 - Close() – закрити з'єднання

Рядок з'єднання

Рядок з'єднання – це серія пар "ім'я-значення", розділених крапкою з комою (;). Всі разом вони специфікують базову інформацію, необхідну для встановлення з'єднання.

Формат рядка з'єднання:

“param1 = val1; param2 = val2; ... paramN = valN”

- param – ім'я параметра рядка з'єднання
- val – значення параметра

Основні параметри рядка з'єднання

- Data Source=(local)\SQLEXPRESS;
 - (local)
 - localhost
 - . (просто точка)
- Initial Catalog = <ім'я БД>;
- uid=<ідентифікатор>;
- pwd=<пароль>;
- IntegratedSecurity =True;
 - True
 - SSPI
 - yes
- Provider= ... (для ODBC та OLEDB)
-

Приклади рядків з'єднання

```
string connectionString =
```

```
"Data Source=localhost;Initial Catalog=Northwind;" +
```

```
"Integrated Security=SSPI";
```

```
string connectionString =
```

```
"Data Source=localhost;Initial Catalog=Northwind;" +
```

```
"user id=sa; password=opensesame";
```

```
string connectionString = "Data Source=localhost;Initial Catalog=Sales;" +
```

```
"user id=sa;password=;Provider=MSDAORA";
```

```
string connectionString = "Provider=Microsoft.Jet.OLEDB.4.0;" +
```

```
@ "Data Source=C:\DataSources\Northwind.mdb";
```

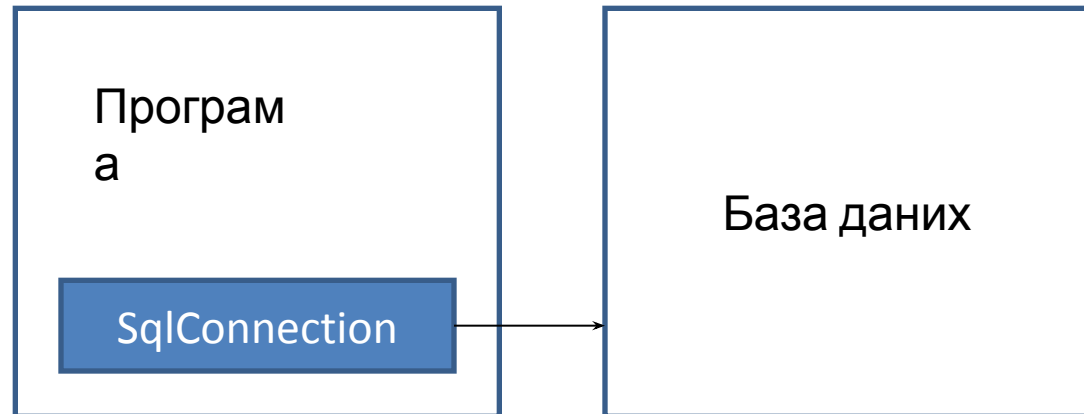
Метод SqlConnection

```
SqlConnection con = new SqlConnection(  
@"Data Source=.\SQLEXPRESS2012;Initial" + "Catalog=kurs;Integrated  
Security=SSPI");
```

```
con.Open();
```

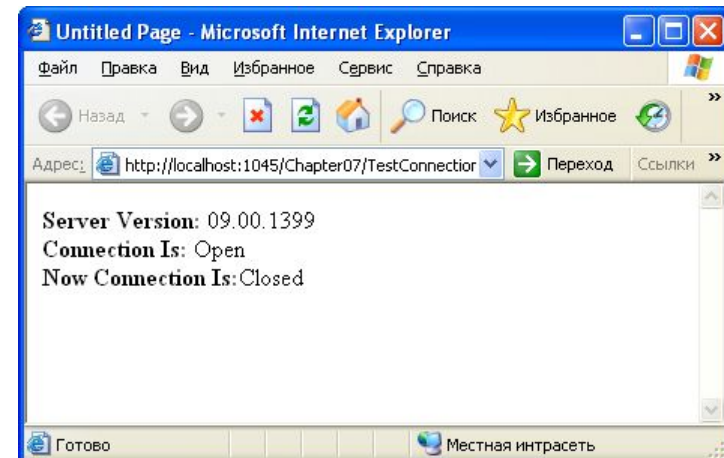
```
...
```

```
con.Close();
```


Приклад використання об'єкта Connection

```
// Створити об'єкт Connection.  
string connectionString =  
WebConfigurationManager.ConnectionStrings["Northwind"].ConnectionString;  
SqlConnection con = new SqlConnection(connectionString);  
try  
{  
    // Відкрити з'єднання.  
    con.Open();  
    lblInfo.Text = "<b>Server Version:</b> " + con.ServerVersion;  
    lblInfo.Text += "<br /><b>Connection Is:</b> " + con.State.ToString();  
}  
catch (Exception err)  
{  
    // Обробка помилки з відображенням інформації.  
    lblInfo.Text = "Error reading the database. ";  
    lblInfo.Text += err.Message;  
}  
finally  
{  
    con.Close();  
    lblInfo.Text += "<br /><b>Now Connection Is:</b>";  
    lblInfo.Text += con.State.ToString();  
}
```


Клас `Command`

- Клас `Command` дозволяє виконувати дії з БД (вибірку, оновлення, доповнення, видалення, тощо).
- Властивості:
 - `CommandType`:
 - `CommandType.Text` - оператори SQL;
 - `CommandType.TableDirect` – робота з конкретною таблицею;
 - `CommandType.StoredProcedure` – виклик збереженої у БД процедури.
 - `CommandText` містить:
 - текст оператора SQL (для типу `CommandType.Text`);
 - ім'я таблиці (для `CommandType.TableDirect`);
 - ім'я збереженої процедури з параметрами (для `CommandType.StoredProcedure`);
 - `Connection` – посилання на відкрите з'єднання (об'єкт `Connection`);
 - `Parameters` – колекція параметрів запиту.

Основні методи виконання Command

- `ExecuteReader()` – виконує оператор SELECT, створює та повертає посилання на об'єкт `DataReader`, який містить результат виконання запиту.
- `ExecuteNonQuery()` – виконує оператори INSERT, DELETE, UPDATE на мові SQL (повертає кількість оброблених записів)
- `ExecuteScalar()` – повертає перший рядок першого стовбця у результуючому наборі (використовуючи функції COUNT, AVG, MIN, MAX, SUM);

Клас SqlCommand

```
SqlCommand cmd = con.CreateCommand();  
cmd.CommandText = "INSERT INTO Students(FirstName, LastName)" +  
"VALUES('Іван', 'Петров')";  
cmd.ExecuteNonQuery();
```

FirstName	LastName
Сергій	Шаргунов
Марія	Шапіро
Василь	Стус
Іван	Петров

```
SqlCommand cmd = new SqlCommand();  
cmd.Connection = con;  
cmd.CommandType = CommandType.Text;  
cmd.CommandText = "SELECT * FROM Employees";
```

```
SqlCommand cmd = new SqlCommand("SELECT * FROM Employees", con);
```

```
SqlCommand cmd = new SqlCommand("GetEmployees", con);  
cmd.CommandType = CommandType.StoredProcedure;
```

Метод `ExecuteReader()`

- Створює об'єкт `DataReader` та повертає посилання на нього.
- Текст команди повинен містити оператор `Select` або виклик збереженої процедури.

Приклад виклику методу ExecuteReader()

```
string connectionString =  
WebConfigurationManager.ConnectionStrings["Northwind"].ConnectionString;  
SqlConnection con = new SqlConnection(connectionString);  
string sql = "SELECT * FROM Employees";  
SqlCommand cmd = new SqlCommand(sql, con);  
con.Open();
```

```
SqlDataReader reader = cmd.ExecuteReader();  
StringBuilder htmlStr = new StringBuilder("");  
while (reader.Read())  
{  
    htmlStr.Append("<li>");  
    htmlStr.Append(reader["TitleOfCourtesy"]);  
    htmlStr.Append(" <b>");  
    htmlStr.Append(reader.GetString(1));  
    htmlStr.Append("</b>, ");  
    htmlStr.Append(reader.GetString(2));  
    htmlStr.Append(" - employee from ");  
    htmlStr.Append(reader.GetDateTime(6).ToString("d"));  
    htmlStr.Append("</li>");  
}  
reader.Close();  
con.Close();  
HtmlContent.Text = htmlStr.ToString();
```


Клас DataReader

- Об'єкти даного класу дозволяють виконувати **лише читання** даних з БД, отриманих за допомогою об'єкта Command, **тільки в одному напрямку** (від початка до кінця).
- Одночасно об'єкт **DataReader** надає доступ тільки до одного запису вибірки.
- Можна визначити значення поля у записі, використовуючи індексатор
 - **dr[n]** або **dr["ім'я поля"]**

Об'єкт `DataReader`

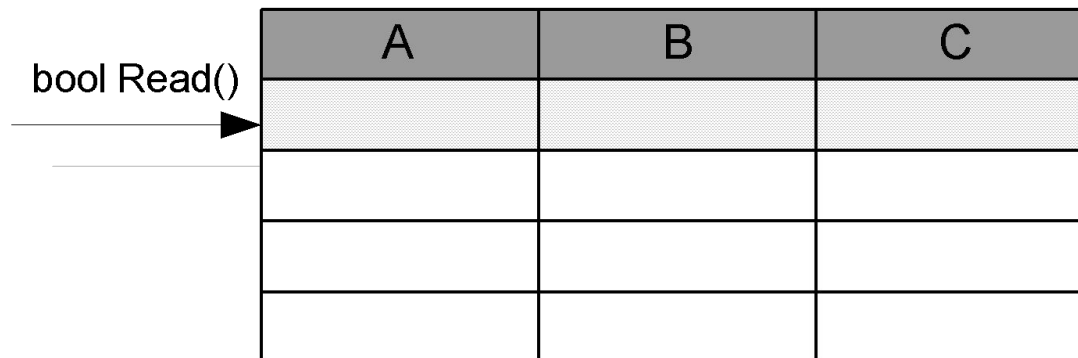
- Для переходу до наступного запису вибірки використовується метод `bool Read()` : читає поточний запис та переміщує курсор на наступний запис.
- Якщо метод `Read` повертає `true`, то наступний запис прочитано, інакше повертається `false`.
- Для закінчення роботи з об'єктом необхідно виконати виклик методу:
 - `Close`: закінчення роботи з даними в `DataReader`.

Об'єкт DataReader

- Метод `ExecuteReader()` повертає посилання на об'єкт `DataReader`

`DataReader ExecuteReader()`

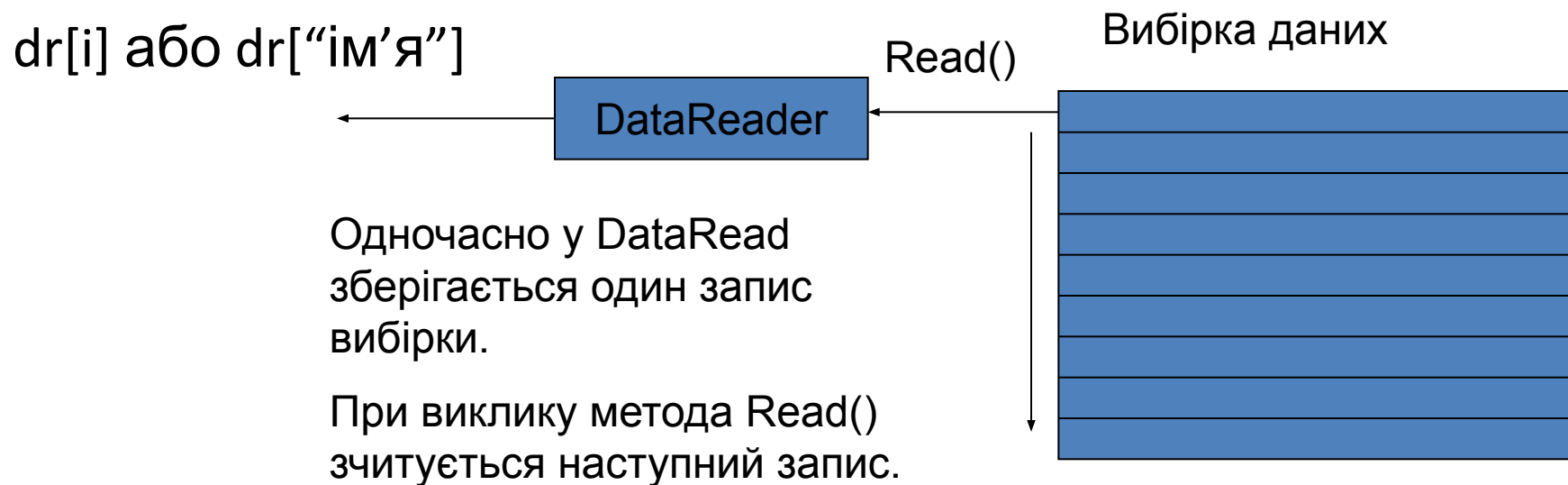
- Об'єкт `DataReader` дозволяє послідовно читати записи з отриманої вибірки (запис за записом)

Result table of a SELECT statement

Result table of a SELECT statement

Отримання даних вибірки

Приклад застосування SqlDataReader

```
SqlCommand cmd = con.CreateCommand();
cmd.CommandText = @"SELECT Id, FirstName, LastName FROM Student";
using (SqlDataReader r = cmd.ExecuteReader())
{
    while (r.Read())
    {
        TableRow tr = new TableRow();
        TableCell cell;

        cell = new TableCell();
        cell.Text = r[0].ToString();
        tr.Cells.Add(cell);

        cell = new TableCell();
        cell.Text = r[1].ToString();
        tr.Cells.Add(cell);

        cell = new TableCell();
        cell.Text = r[2].ToString();
        tr.Cells.Add(cell);

        tableStudents.Rows.Add(tr);
    }
}
```

[Home](#)

[About](#)

[Create Student](#)

[Data Adapter](#)

[Data Reader](#)

VIEW STUDENTS VIA SQLDATAREADER

7 Сергій Шаргунов

8 Марія Шапіро

9 Василь Стус

10 Іван Петров

Читання записів за допомогою `DataReader`

Поля (стовбці) поточного запису можна прочитати двома способами:

1. `dtReader[0]`

2. `dtReader["ChildId"]` // ChildId – ім'я поля запису

Приклад:

```
string Results;
while (dtReader.Read() == true)
{
    Console.WriteLine(dtReader["ChildId"] + " " +
        dtReader["name"]);
}
Textbox1.text=Results;
```

Метод `ExecuteNonQuery()`

Дозволяє виконати такі команди:

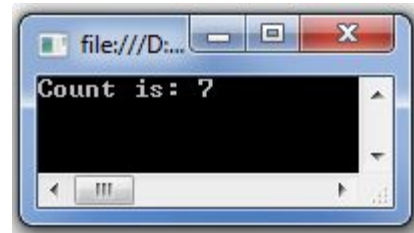
- команди корегування (повертає кількість змінених записів)
 - INSERT
(INSERT INTO tbl (f1, f2, f3) VALUES ('xxx', 1986, 'yyy'))
 - UPDATE
(UPDATE childs SET id = 27 WHERE year = 1997)
 - DELETE
(DELETE FROM childs WHERE ID = 5)
- інші команди, які не повертають значень (результат -1)
 - CREATE DATABASE
 - CREATE TABLE

Приклад виклику метода `ExecuteNonQuery()`

```
OleDbCommand Comm = new OleDbCommand();
Comm.Connection = Conn;
Comm.CommandType = CommandType.Text;
Comm.CommandText = "INSERT into Books(id, [year], author, name) "
    + "VALUES (33, 2006, 'John', 'Programming')";
try
{
    int rc = (int)Comm.ExecuteNonQuery();
}
catch (OleDbException ex)
{
    System.Console.WriteLine(ex.Message);
}
```

Метод SqlCommand.ExecuteScalar()

```
cmd.CommandText = "SELECT COUNT(Id) FROM Students";  
int count = (int)cmd.ExecuteScalar();  
Console.WriteLine("Count is: " + count);
```


Параметри запиту

- У SQL запиті у `Command.Text` можна задавати змінні – параметри.
- Параметри дозволяють міняти SQL запит без переписування його тексту.
- Параметри використовуються при виклику збереженої процедури для передачі вхідних даних та отримання результатів.

- Для Odbc поля параметра задаються символами «?»»

```
select EmpId, Title, FirstName, LastName  
from Employees where (FirstName = ?, LastName = ? )
```

- Для OleDbCommand та SqlCommand використовуються іменовані поля параметрів – @Ххххх

```
select EmpId, Title, FirstName, LastName  
from Employees  
where (FirstName = @First, LastName = @Last )
```

Додавання параметрів

- Клас `xxxParameter` для опису параметрів запиту
 - властивість `ParameterName`;
 - властивість `xxxType` (наприклад, `SqlDbType`);
 - властивість `Direction` (`ParameterDirection.Input`; `ParameterDirection.Output`);
 - властивість `Value`.
- В об'єкті `Command` є колекція параметрів (об'єктів `Parameter`) `Parameters`.
- Для використання параметра необхідно створити об'єкт `Parameter` та зберегти його у колекції `Parameters`.
- Методи додавання
 - `Add(parameter)`;
 - `AddWithValue(name, value)`;

Приклад опису параметра

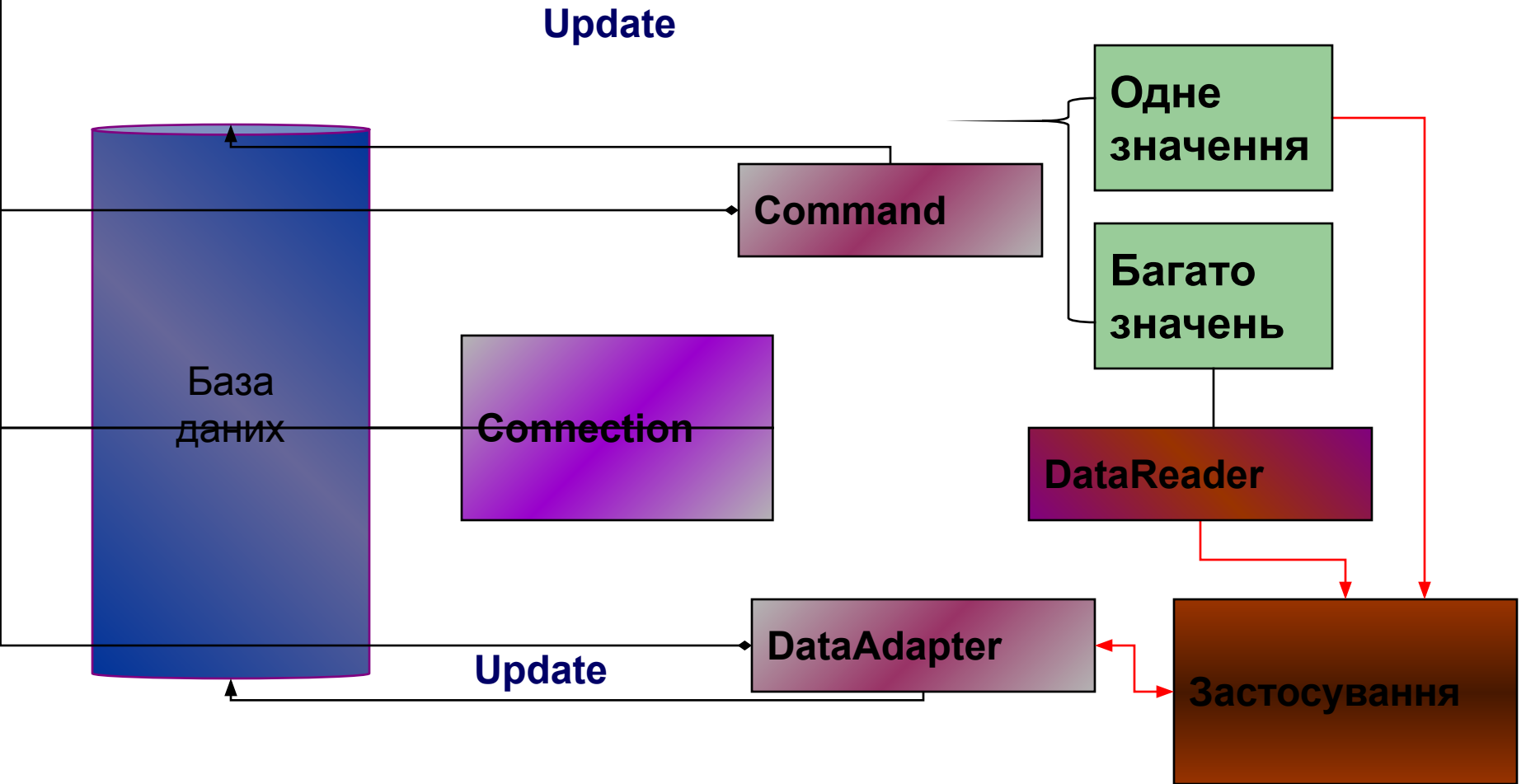
```
string connectionString =  
WebConfigurationManager.ConnectionStrings["Northwind"].ConnectionString;  
SqlConnection con = new SqlConnection(connectionString);  
string sql =  
"SELECT Orders.CustomerID, Orders.OrderID, COUNT(UnitPrice) AS Items,"+  
"SUM(UnitPrice * Quantity) AS Total FROM Orders " +  
"INNER JOIN [Order Details] " +  
"ON Orders.OrderID = [Order Details].OrderID " +  
"WHERE Orders.CustomerID = @CustID " +  
"GROUP BY Orders.OrderID, Orders .CustomerID";  
SqlCommand cmd = new SqlCommand(sql, con);  
cmd.Parameters.Add("@CustID", txtID.Text);  
con.Open();  
SqlDataReader reader = cmd.ExecuteReader();  
GridView1.DataSource = reader;  
GridView1.DataBind();  
reader.Close();  
con.Close();
```

Лекція №11

Основи технології ADO.NET (частина 2)

Автономні дані (*disconnected*)

Схема доступу до даних

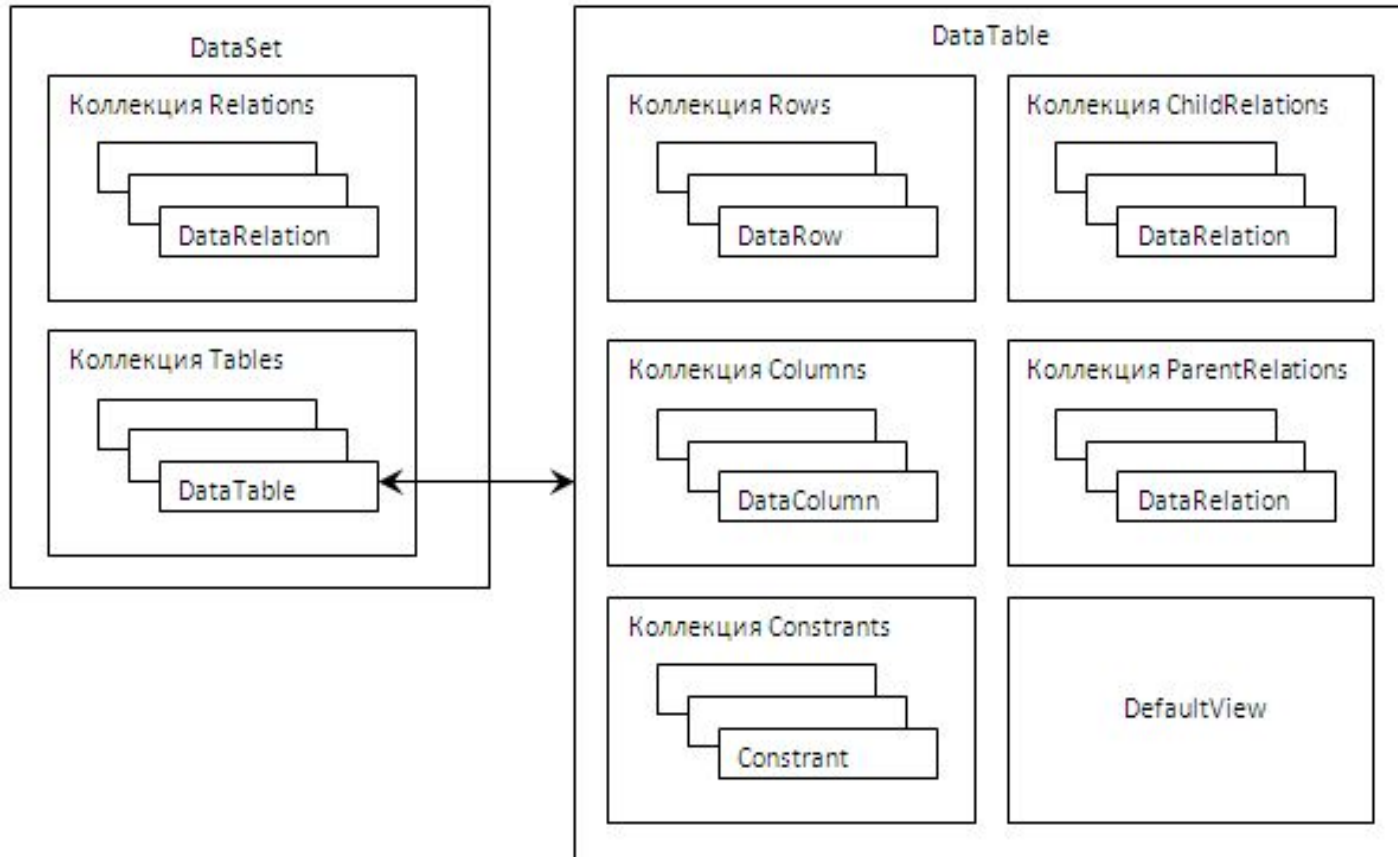
Сценарії, в яких DataSet використовувати легше, ніж DataReader:

- потрібен зручний пакет для відправки даних іншому компоненту;
- потрібен зручний формат файлу для серіалізації даних на диск;
- потрібно організувати навігацію у двох напрямках по великому об'єму даних;
- потрібно виконувати навігацію по декількох різних таблицях;
- потрібно використовувати прив'язку даних до елементів керування користувацького інтерфейсу;
- необхідно маніпулювати даними як XML;
- необхідно виконувати пакетні оновлення через веб-службу.

Класи DataSet

DataSet містить дві важливі складові:

- колекцію з нуля або більше таблиць (властивість **Tables**);
- колекцію з нуля або більше відношень, які можна застосовувати для зв'язування таблиць між собою (властивість **Relationships**).

Методи DataSet

Метод	Опис
GetXml() та GetXmlSchema()	Повертають рядок даних (у розмітці XML) або інформацію схеми для DataSet .
WriteXml() та WriteXmlSchema()	Зберігають дані та схеми, представлені DataSet у файлі або потоці формату XML.
ReadXml() та ReadXmlSchema()	Створюють таблиці в DataSet на основі існуючого XML-документа або документа схеми XML.
Clear()	Очищає всі дані таблиць.
Copy()	Повертає точний дублікат DataSet з тим же набором таблиць, відношень і даних.
Clone()	Повертає DataSet з тією ж структурою (таблицями та відношеннями), але без даних.
Merge()	Приймає інший DataSet , як введення та об'єднує його з поточним DataSet , додаючи нові таблиці і об'єднуючи дані в існуючих.

Типізований DataSet

- ADO.NET підтримує типізований DataSet.
- Перетворення типів при доступі до результатів для нього не потрібні:

```
string myBook = dsBooks.Books[0].Name;
```

- Насправді це зовсім інший клас, похідний від DataSet, структура якого визначається XSD-файлом (схема XML), в якому, зокрема, описані імена таблиць і стовпців.
- Структура даних повинна бути відома на період компіляції.

Модифікація та оновлення

- Об'єкт **DataSet** можна редагувати на клієнтській машині: редагувати записи, додавати або видаляти **DataRow**
- Ці зміни потраплять до БД після застосування методу **DataAdapter.Update**
- **RowState** – стан рядка даних
Unchanged/Modified/Added/Deleted/Detached/

Об'єкт **DataRelation**

- Об'єкт **DataRelation** представляє зв'язок між двома полями різних таблиць
- Набір **Relation** – властивість об'єкта **DataSet**
- Є можливість отримувати пов'язані записи за допомогою методів **GetChildRows** та **GetParentRows**

Клас **DataAdapter**

DataAdapter служить мостом між одним **DataTable** в **DataSet** та джерелом даних, включає всі доступні команди для виконання запитів та оновлення джерела даних.

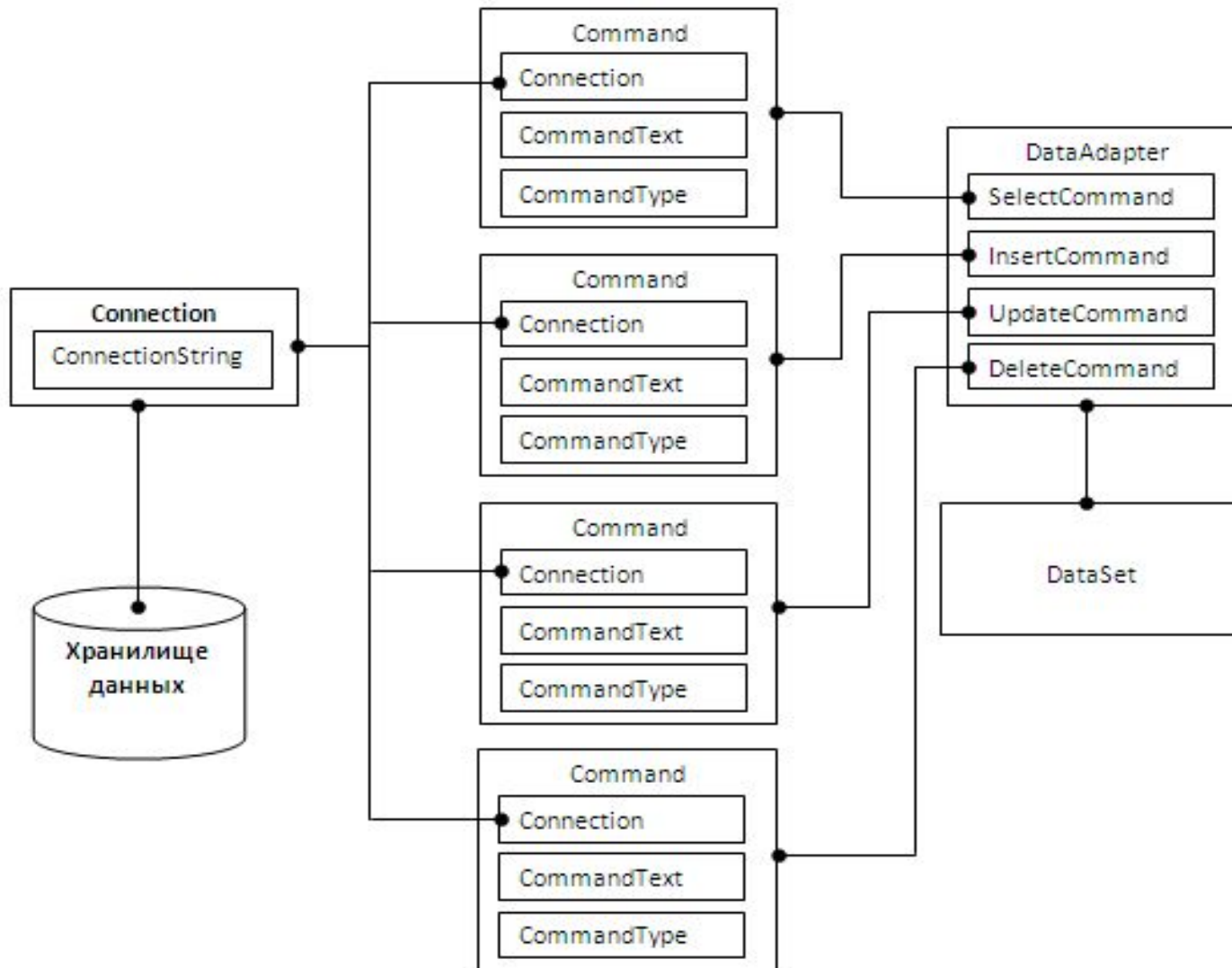
Ключові методи:

Метод	Опис
Fill()	Додає DataTable до DataSet за рахунок виконання запиту в SelectCommand .
FillSchema()	Додає DataTable до DataSet за рахунок виконання запиту в SelectCommand і витягання тільки інформації про схему.
Update()	Перевіряє всі зміни в окремій DataTable і застосовує пакет цих змін до джерела даних за допомогою виконання відповідних операцій InsertCommand , UpdateCommand та DeleteCommand .

DataReader vs. DataAdapter

- DataReader допускає швидке та ефективне односпрямова-не читання даних
- Менш гнучкий, ніж DataAdapter (не можна редагувати дані, не можна повернутися до прочитаного раніше запису, вимагає монопольного доступу до активного з'єднання)

Взаємодія DataAdapter з джерелом даних

Приклад. Наповнення DataSet

```
// Створення з'єднання та визначення тексту запиту
string connectionString =
WebConfigurationManager.ConnectionStrings["Northwind"].ConnectionString;
SqlConnection con = new SqlConnection(connectionString);
string sql = "SELECT * FROM Employees";
```

```
// Створення екземпляру класу SqlDataAdapter
SqlDataAdapter da = new SqlDataAdapter(sql, con);
```

```
// Створення порожнього DataSet та виконання методу Fill()
DataSet ds = new DataSet();
da.Fill(ds, "Employees");
```

```
// Відображення вмісту DataSet
StringBuilder htmlStr = new StringBuilder("");
foreach (DataRow dr in ds.Tables["Employees"].Rows)
{
htmlStr.Append("<li>");
htmlStr.Append(dr["TitleOfCourtesy"].ToString());
htmlStr.Append(" <b>");
htmlStr.Append(dr["LastName"].ToString());
htmlStr.Append("</b>, ");
htmlStr.Append(dr["FirstName"].ToString());
htmlStr.Append("</li>");
}
}
```

Приклад. Наповнення DataSet

```
// Створення з'єднання та визначення тексту запиту
SqlConnection con = new SqlConnection(@"Data Source=.\SQLEXPRESS2008R2;Initial Catalog=kurs;Integrated Security=SSPI");
con.Open();
SqlCommand cmd = con.CreateCommand();
cmd.CommandText = @"SELECT Id, FirstName, LastName FROM Student";

// Створення екземпляру класу DataAdapter
SqlDataAdapter da = new SqlDataAdapter(cmd);
// Створення пустого DataSet та виконання методу Fill()
DataSet ds = new DataSet();
da.Fill(ds);
// Закрити з'єднання та DataAdapter
da.Dispose();
cmd.Dispose();
con.Close();
foreach (DataRow row in ds.Tables[0].Rows)
{
    TableRow tr = new TableRow();
    TableCell cell;

    cell = new TableCell();
    cell.Text = row[0].ToString();
    tr.Cells.Add(cell);

    cell = new TableCell();
    cell.Text = row[1].ToString();
    tr.Cells.Add(cell);

    cell = new TableCell();
    cell.Text = row[2].ToString();
    tr.Cells.Add(cell);

    tableStudents.Rows.Add(tr);
}
```

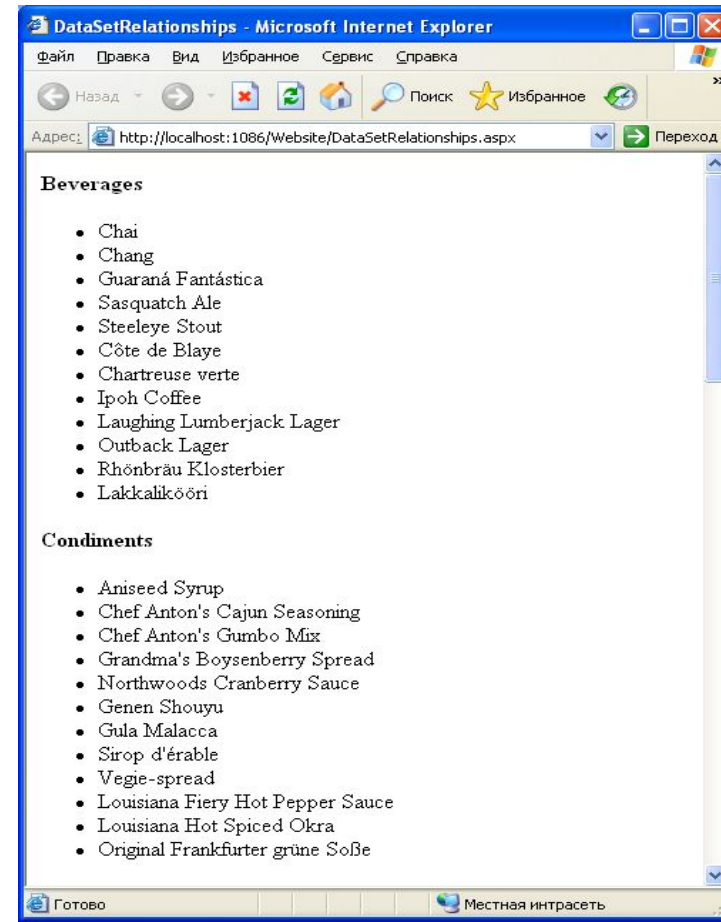
[Home](#)[About](#)[Create Student](#)[Data Adapter](#)[Data Reader](#)

VIEW STUDENTS VIA SQLDATAADAPTER

7 Сергій Шаргунов
8 Марія Шапіро
9 Василь Стус
10 Іван Петров

Робота з множинними таблицями та відношеннями

```
string connectionString =  
WebConfigurationManager.ConnectionStrings["Northwind"].ConnectionString;  
SqlConnection con = new SqlConnection(connectionString);  
string sqlCat = "SELECT CategoryID, CategoryName FROM Categories";  
string sqlProd = "SELECT ProductName, CategoryID FROM Products";  
SqlDataAdapter da = new SqlDataAdapter(sqlCat, con);  
DataSet ds = new DataSet();  
try  
{  
    con.Open();  
    // Наповнити DataSet даними з таблиці Categories  
    da.Fill(ds, "Categories");  
    // Змінити текст команди та отримати дані  
    // таблиці Products.  
    da.SelectCommand.CommandText = sqlProd;  
    da.Fill(ds, "Products");  
}  
finally  
{  
    con.Close();  
}  
// Продовження див. на наступному слайді
```


Робота з множинними таблицями та відношеннями (2)

```
// Визначити відношення між Categories та Products.
DataRelation relat = new DataRelation("CatProds",
ds.Tables["Categories"].Columns["CategoryID"],
ds.Tables["Products"].Columns["CategoryID"]);
// Додати відношення до DataSet.
ds.Relations.Add(relat);
StringBuilder htmlStr = new StringBuilder("");
// Пройти у циклі по всіх записах категоріях та побудувати строку HTML.
foreach (DataRow row in ds.Tables["Categories"].Rows)
{
    htmlStr.Append("<b>");
    htmlStr.Append(row["CategoryName"].ToString());
    htmlStr.Append("</b><ul>");
    // Получить дочерние (products) записи для родителя (category).
    DataRow[] childRows = row.GetChildRows(relat);
    // Пройти по всем продуктам данной категории.
    foreach (DataRow childRow in childRows)
    {
        htmlStr.Append("<li>");
        htmlStr.Append(childRow["ProductName"].ToString());
        htmlStr.Append("</li>");
    }
    htmlStr.Append("</ul>");
}
HtmlContent.Text = htmlStr.ToString();
```


Пошук визначених рядків

Метод **Select()** класу **DataTable** дозволяє отримувати масив об'єктів **DataRow** на основі SQL-виразу.

Приклад:

```
// Отримати записи з таблиці Products
DataRow[] matchRows = DataSet.Tables["Products"].Select("Discontinued = 0");

// Пройти по усіх продуктах, що мають знижки та сгенерувати перелік
htmlStr.Append("<ul>");
foreach (DataRow row in matchRows)
{
    htmlStr.Append("<li>");
    htmlStr.Append(row["ProductName"].ToString());
    htmlStr.Append("</li>");
}
htmlStr.Append("</ul>");
```

Прив'язка даних

Ключова ідея прив'язки даних полягає у асоціюванні зв'язку між об'єктом даних та елементом керування, а про побудову відповідного виводу піклується інфраструктура прив'язки даних ASP.NET.

Приклад:

```
GridView1.DataSource = ds;  
GridView1.DataMember = "Employees";  
GridView1.DataBind();
```

Клас DataView

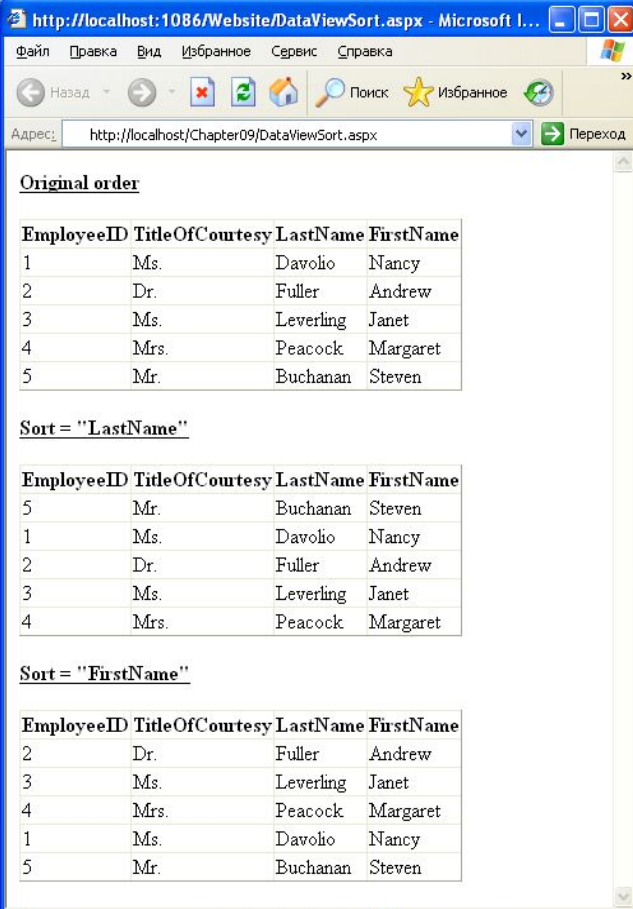
DataView служить

Сортування за допомогою DataView

```
// Створити Connection, DataAdapter та DataSet
string connectionString =
WebConfigurationManager.ConnectionStrings["Northwind"].ConnectionString;
SqlConnection con = new SqlConnection(connectionString);
String sql =
"SELECT TOP 5 EmployeeID, TitleOfCourtesy, LastName, FirstName FROM Employees";
SqlDataAdapter da = new SqlDataAdapter(sql, con);
DataSet ds = new DataSet();
// Наповнити DataSet
da.Fill(ds, "Employees");

// Прив'язати оригінальні дані до елемента №1.
grid1.DataSource = ds.Tables["Employees"];
// Сортувати за прізвищем та прив'язати до елемента №2.
DataView view2 = new DataView(ds.Tables["Employees"]);
view2.Sort = "LastName";
grid2.DataSource = view2;
// Сортувати за іменем та прив'язати до елемента №3.
DataView view3 = new DataView(ds.Tables["Employees"]);
view3.Sort = "FirstName";
grid3.DataSource = view3;

// Ініціювати процес прив'язки даних.
Page.DataBind();
```


The screenshot shows a web browser window displaying three data tables. The browser's address bar shows the URL: `http://localhost:1086/Website/DataViewSort.aspx`. The browser's menu bar includes options like "Файл", "Правка", "Вид", "Избранное", "Сервис", and "Справка". The browser's toolbar includes navigation buttons (Назад, Поиск, Избранное) and a "Переход" button.

The first table is titled "Original order" and shows the following data:

EmployeeID	TitleOfCourtesy	LastName	FirstName
1	Ms.	Davolio	Nancy
2	Dr.	Fuller	Andrew
3	Ms.	Leverling	Janet
4	Mrs.	Peacock	Margaret
5	Mr.	Buchanan	Steven

The second table is titled "Sort = 'LastName'" and shows the following data:

EmployeeID	TitleOfCourtesy	LastName	FirstName
5	Mr.	Buchanan	Steven
1	Ms.	Davolio	Nancy
2	Dr.	Fuller	Andrew
3	Ms.	Leverling	Janet
4	Mrs.	Peacock	Margaret

The third table is titled "Sort = 'FirstName'" and shows the following data:

EmployeeID	TitleOfCourtesy	LastName	FirstName
2	Dr.	Fuller	Andrew
3	Ms.	Leverling	Janet
4	Mrs.	Peacock	Margaret
1	Ms.	Davolio	Nancy
5	Mr.	Buchanan	Steven

Операції фільтрації

Операція	Опис
<, >, <= та >=	Виконують порівняння більш ніж одного значення.
<> та =	Виконують перевірку на еквівалентність.
NOT	Звертає на протилежний логічний вираз. Може використовуватися у поєднанні з будь-якої іншої конструкцією.
BETWEEN	Вказує діапазон включно. Наприклад, Units BETWEEN 5 AND 15 вибирає рядки, у яких значення стовпця Units знаходиться в межах від 5 до 15.
IS NULL	Перевіряє стовпець на null-значення.
IN(a, b, c)	Коротка форма операції OR з одним і тим же полем. Перевіряє еквівалентність значення стовпця будь-якого з перерахованих значень (a, b та c).
LIKE	Виконує перевірку відповідності рядкового значення шаблону.
+	Складає два числа або "склеює" два рядка.
-	Віднімає одне числове значення з іншого.
*	Перемножує два числових значення.
/	Ділить одне числове значення на інше
%	Обчислює модуль (залишок від ділення одного числа на інше).
AND	Комбінує більше однієї логічної конструкції.
OR	Комбінує більше однієї логічної конструкції.

Фільтрація за допомогою DataView

```
string connectionString =  
WebConfigurationManager.ConnectionStrings["Northwind"].ConnectionString;  
SqlConnection con = new SqlConnection(connectionString);  
string sql = "SELECT ProductID, ProductName, UnitsInStock, UnitsOnOrder, "  
"Discontinued FROM Products";  
SqlDataAdapter da = new SqlDataAdapter(sql, con);  
DataSet ds = new DataSet();  
da.Fill(ds, "Products");
```

// Фільтрувати продукт Chocolate.

```
DataView view1 = new DataView(ds.Tables["Products"]);  
view1.RowFilter = "ProductName = 'Chocolate'";  
GridView1.DataSource = view1;
```

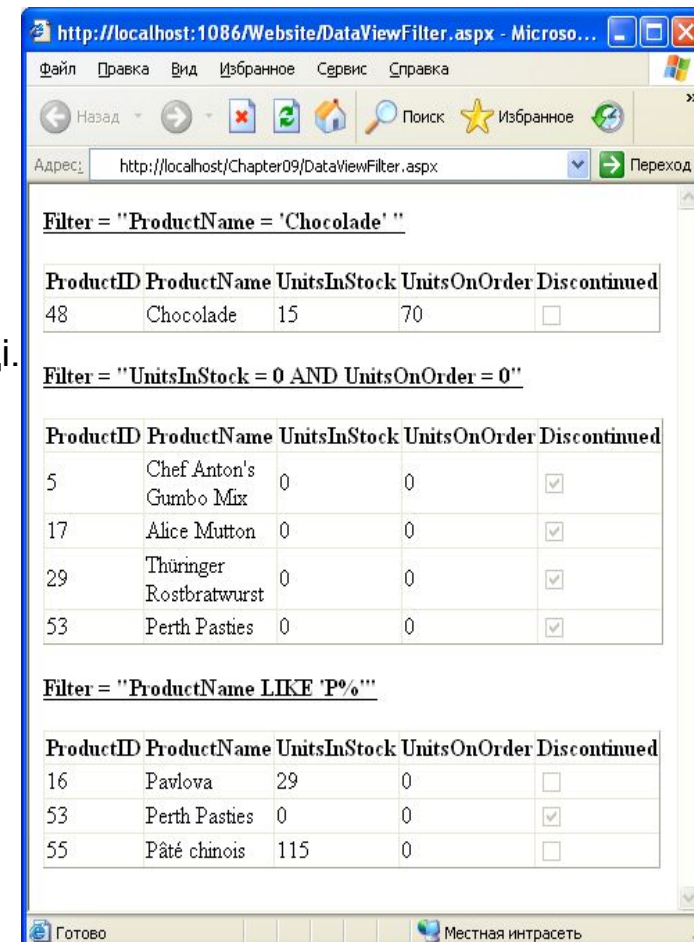
// Фільтрувати продукти, яких немає у замовленнях та на складі.

```
DataView view2 = new DataView(ds.Tables["Products"]);  
view2.RowFilter = "UnitsInStock = 0 AND UnitsOnOrder = 0";  
GridView2.DataSource = view2;
```

// Фільтрувати продукти, чия назва починається з букви P.

```
DataView view3 = new DataView(ds.Tables["Products"]);  
view3.RowFilter = "ProductName LIKE 'P%'";  
GridView3.DataSource = view3;
```

```
this.DataBind();
```


The screenshot shows a web browser window displaying three data tables. The browser address bar shows the URL: `http://localhost:1086/Website/DataViewFilter.aspx`. The browser interface is in Russian, with menu items like "Файл", "Правка", "Вид", "Избранное", "Сервис", "Справка".

The first table is titled "Filter = 'ProductName = 'Chocolate' ". It contains one row:

ProductID	ProductName	UnitsInStock	UnitsOnOrder	Discontinued
48	Chocolate	15	70	☐

The second table is titled "Filter = 'UnitsInStock = 0 AND UnitsOnOrder = 0' ". It contains four rows:

ProductID	ProductName	UnitsInStock	UnitsOnOrder	Discontinued
5	Chef Anton's Gumbo Mix	0	0	☒
17	Alice Mutton	0	0	☒
29	Thüringer Rostbratwurst	0	0	☒
53	Perth Pasties	0	0	☒

The third table is titled "Filter = 'ProductName LIKE 'P%' ". It contains three rows:

ProductID	ProductName	UnitsInStock	UnitsOnOrder	Discontinued
16	Pavlova	29	0	☐
53	Perth Pasties	0	0	☒
55	Pâté chinois	115	0	☐

Розширене фільтрування з відношеннями

DataView дозволяє застосовувати деякі складні вирази фільтрації, наприклад, на основі відношень.

Щоб створити такий фільтруючий вираз, необхідно скомбінувати дві складові:

- відношення, що пов'язує дві таблиці;
- агрегатну функцію, таку як `AVG()`, `MAX()`, `MIN()` або `COUNT()`. Ця функція застосовується до даних у пов'язаних записах.

Приклад:

```
// Визначення відношення між Categories та Products.
```

```
DataRelation relat = new DataRelation ("CatProds",  
ds.Tables["Categories"].Columns["CategoryID"],  
ds.Tables["Products"].Columns["CategoryID"]);
```

```
// Додати відношення до DataSet.
```

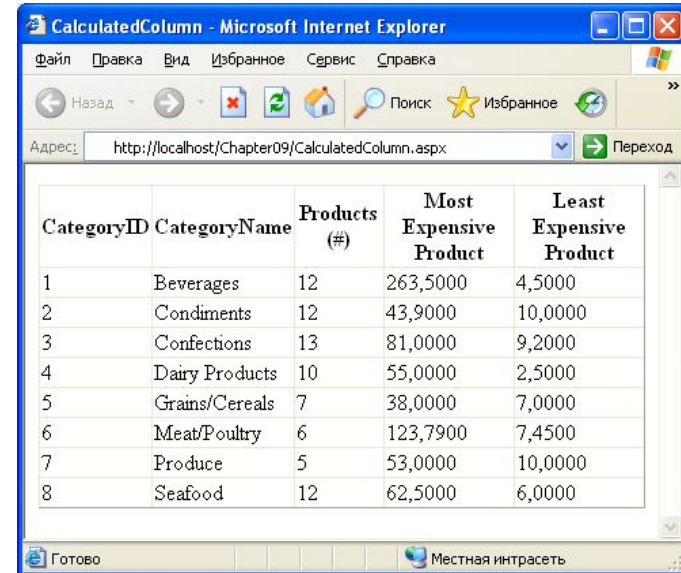
```
ds.Relations.Add(relat);
```

```
// Застосування рядка з умовою до GridView
```

```
DataView view1 = new DataView(ds.Tables["Categories"]);  
view1.RowFilter = "MAX(Child(CatProds).UnitPrice) > 50";  
GridView1.DataSource = view1;
```

Обчислювані стовпці

```
string connectionString =
WebConfigurationManager.ConnectionStrings["Northwind"].ConnectionString;
SqlConnection con = new SqlConnection(connectionString);
string sqlCat = "SELECT CategoryID, CategoryName FROM Categories";
string sqlProd = "SELECT ProductName, CategoryID, UnitPrice FROM Products";
SqlDataAdapter da = new SqlDataAdapter(sqlCat, con);
DataSet ds = new DataSet();
...
// Визначення відношення між Categories та Products.
DataRelation relat = new DataRelation("CatProds",
ds.Tables["Categories"].Columns["CategoryID"],
ds.Tables["Products"].Columns["CategoryID"]);
// Додати відношення до DataSet.
ds.Relations.Add(relat);
// Створити обчислювані стовпці
DataColumn count = new DataColumn(
"Products (#)", typeof(int), "COUNT(Child(CatProds).CategoryID)");
DataColumn max = new DataColumn(
"Most Expensive Product", typeof(decimal), "MAX(Child(CatProds).UnitPrice)");
DataColumn min = new DataColumn(
"Least Expensive Product", typeof(decimal), "MIN(Child(CatProds).UnitPrice)");
// Додати стовпці
ds.Tables["Categories"].Columns.Add(count);
ds.Tables["Categories"].Columns.Add(max);
ds.Tables["Categories"].Columns.Add(min);
// Показати дані
GridView1.DataSource = ds.Tables["Categories"];
GridView1.DataBind();
```


CalculatedColumn - Microsoft Internet Explorer

Адреса: <http://localhost/Chapter09/CalculatedColumn.aspx>

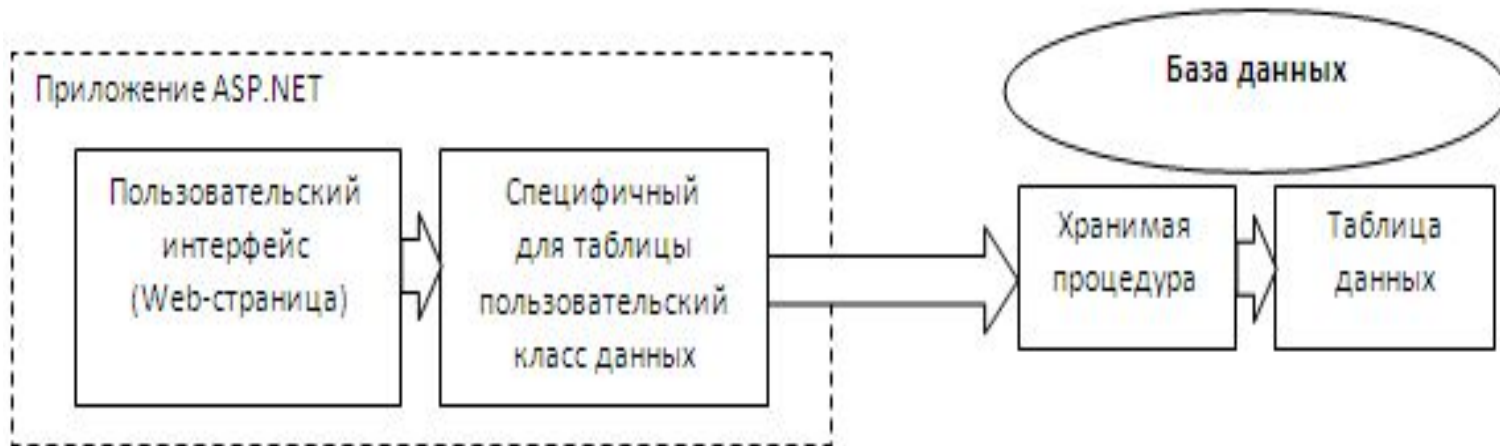
CategoryID	CategoryName	Products (#)	Most Expensive Product	Least Expensive Product
1	Beverages	12	263,5000	4,5000
2	Condiments	12	43,9000	10,0000
3	Confections	13	81,0000	9,2000
4	Dairy Products	10	55,0000	2,5000
5	Grains/Cereals	7	38,0000	7,0000
6	Meat/Poultry	6	123,7900	7,4500
7	Produce	5	53,0000	10,0000
8	Seafood	12	62,5000	6,0000

Побудова компонента доступа до даних

Основні рекомендації при створенні класу даних:

- *Відкривайте і закривайте з'єднання швидко.*
- *Реалізуйте обробку помилок.*
- *Слідуйте практиці дизайну без станів.*
- *Не дозволяйте клієнтові вказувати інформацію рядка з'єднання.*
- *Не підключайтеся під клієнтським ідентифікатором користувача.*
- *Не дозволяйте клієнтам використовувати широкі відкриті запити.*

Багатошаровий дизайн класу бази даних

Литература

1. *Мак-Дональд, Мэтью, Шпушта, Марио.* Microsoft ASP.NET 2.0 с примерами на C# 2005 для профессионалов.: Пер. с англ. – М.: ООО "И.Д. Вильямс", 2007. – 1408 с.
2. *Рихтер Дж.* CLR via C#. Программирование на платформе Microsoft .NET Framework 4.0 на языке C#. 3-е изд. – СПб.: Питер, 2012. – 928 с.

Кінець

Дякую за увагу

Задание оператора using для работы с базой данных

- Оператор `using` должен быть записан до всех других объявлений в файле и не может появиться внутри класса или объявлений модуля

```
using System.Data;  
using System.Data.OleDb;  
using System.Data.SqlClient;  
using System.Data.Odbc;  
public class Form1  
{  
    ...  
}
```

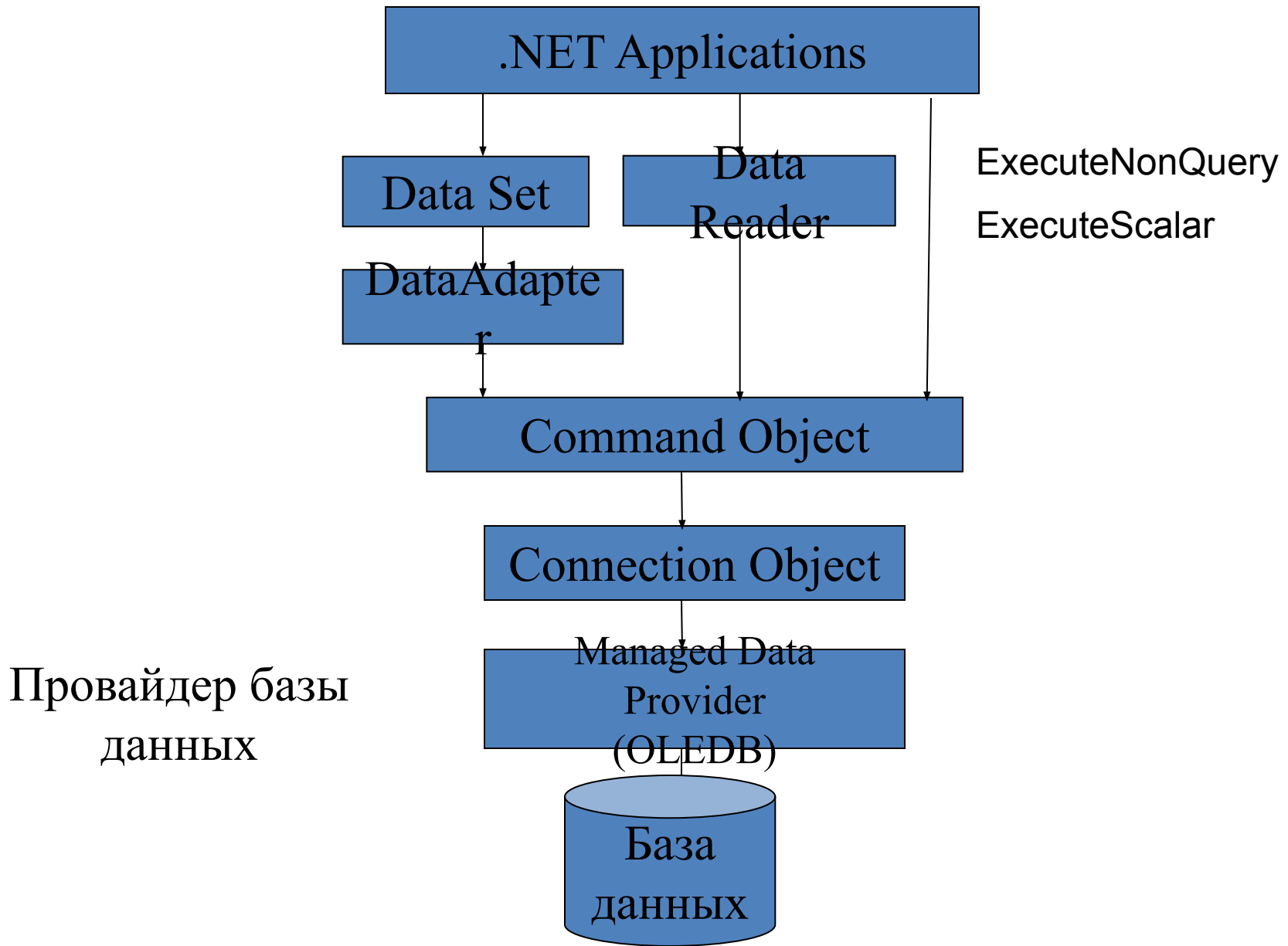
Технології Microsoft для роботи з БД

- ODBC – с использованием драйверов баз данных (описание источников данных);
- OLEDB – с использование COM компонент – провайдеров баз данных;
- ADO - с использование COM компонент – провайдеров баз данных и DataSet класса (отличный от DataSet в ADO.Net);
- ADO.Net – с использованием управляемых провайдеров БД.

Назначение типов классов ADO.Net

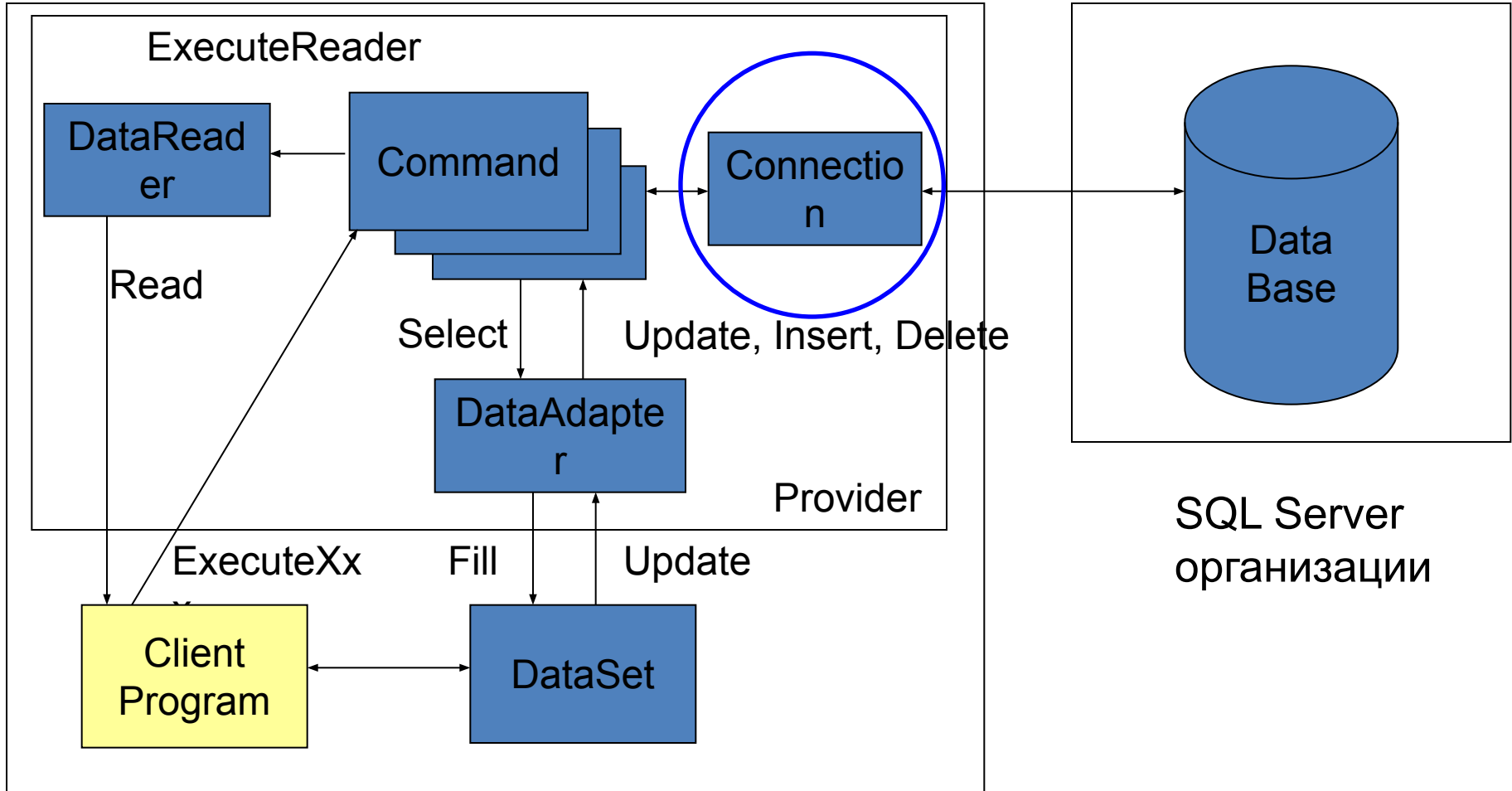
- **Connection** – выполняет соединение с БД
- **Command** – подготовка и выполнение SQL команд
 - **Parameter** - для модификации объекта Command
- **DataReader** – для быстрого считывания данных из БД
- **DataAdapter** – содержит набор SQL команд (Select, Insert, Update, Delete) для работы с данными в оперативной памяти и выполняет работу по связи класса Dataset с базой данных
 - **CommandBuilder**

Объекты ADO.NET

Отсоединенный режим работы с
БД

Использование классов ADO.NET

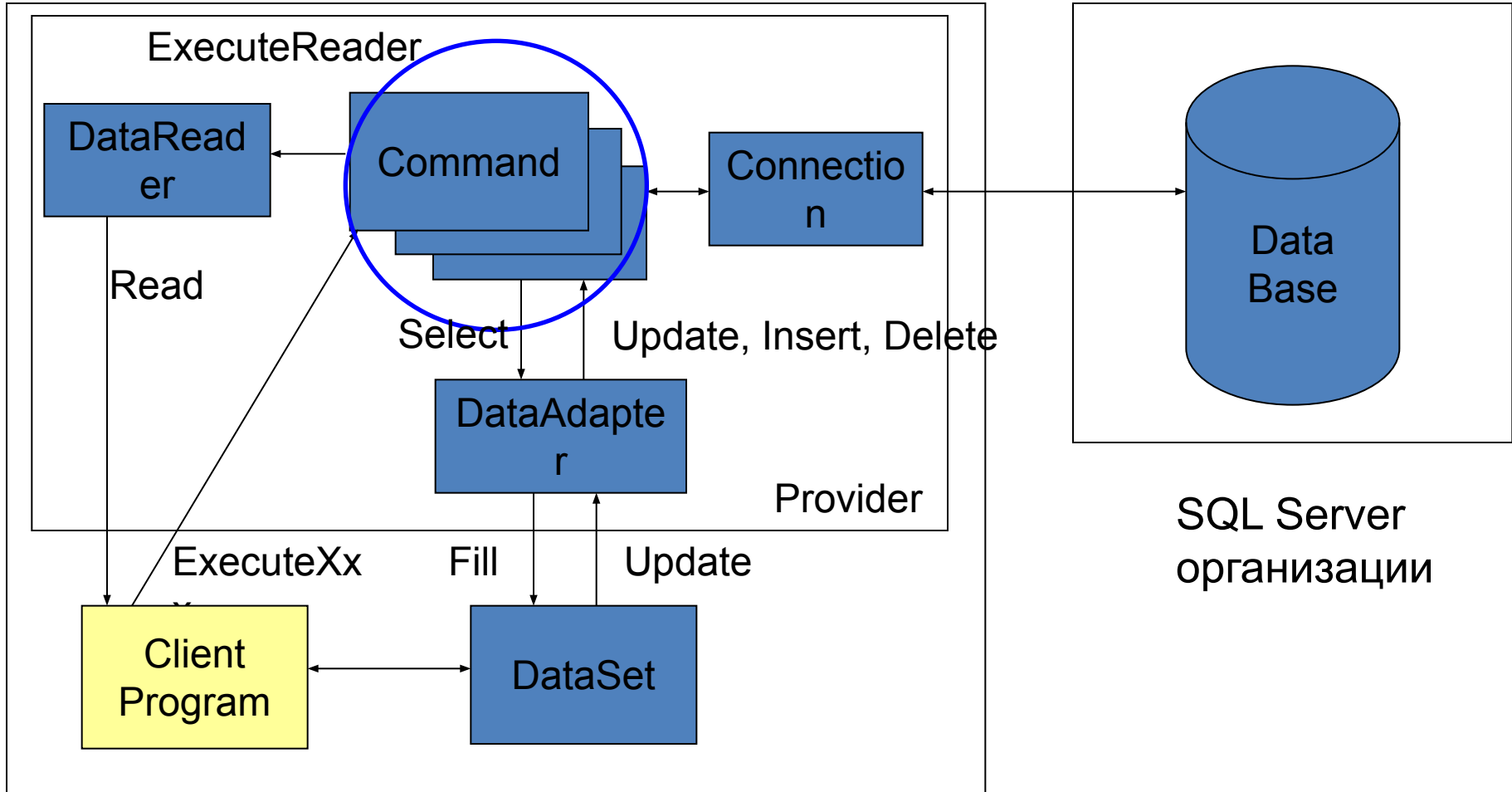
Компьютер пользователя

SQL Server
организации

Рядок з'єднання

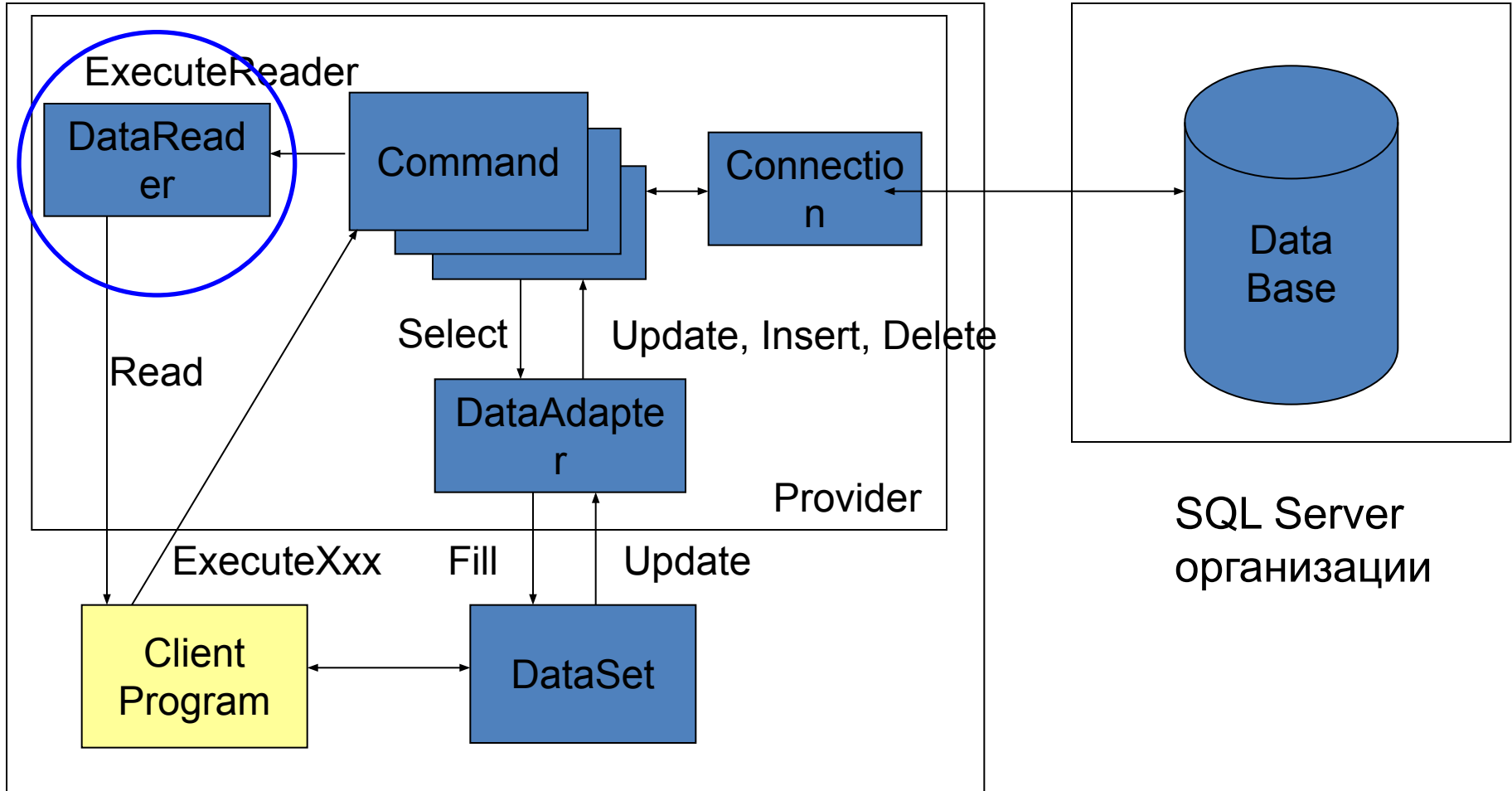
- Об'єкт SqlConnection
 - Server
 - Database (Initial Catalog)
 - uid (User ID)
 - pwd (Password)
- Об'єкт OleDbConnection
 - Provider
 - Data Source (Server)
 - uid (User ID)
 - pwd (Password)

Использование классов ADO.NET

Компьютер пользователя

Использование классов ADO.NET

Компьютер пользователя

Клас DataTableReader

```
DataTableReader dtr = tbl.CreateDataReader();
```

```
while(dtr.Read())
```

```
{
```

```
    for(int i=0; i < dtr.FieldCount; i++)
```

```
    {
```

```
        Console.Write("{0} = {1}",
```

```
            dtr.GetName(i),
```

```
            dtr.GetValue(i).ToString().Trim());
```

```
    }
```

```
    Console.WriteLine();
```

```
    dtr.Close();
```

```
}
```

Об'єкт **DataAdapter**

- Об'єкт **DataAdapter** – основний клас ADO.NET, що забезпечує доступ до від'єднаних даних.
- **DataAdapter** – посередник між БД та об'єктом **DataSet**
- Методи **Fill()** (заповнення **DataSet**) та **Update()** (оновлення БД)
- Властивості **Select/Insert/Delete/UpdateCommand**

Робота з декількома наборами

У `CommandText` можна помістити декілька команд SQL та користуватися `DataReader.NextResults()` для читання наборів результатів.

Обмеження Constraints

- Ограничение – правила работы со строками в DataTable
- Два вида ограничений: UniqueConstraint и ForeignKeyConstraint
- UniqueConstraint – запрещение добавлять в таблицы дублирующиеся элементы
- ForeignKeyConstraint – правила обновления дочерних строк при изменении родительской
- Набор Constraints – свойство таблицы

ForeignKeyConstraint

- ForeignKey – внешний ключ, обычно первичный ключ в другой таблице
- Определяемые правила: UpdateRule, DeleteRule, AcceptRejectRule
- Свойства ограничения:
 - Cascade – модификации родительской строки реплицируются в дочерние
 - None – ничего не делается
 - SetDefault – значение внешнего ключа устанавливается в умолчательное
 - SetNull – значение внешнего ключа устанавливается в DBNull

Фильтрация и сортировка данных

- После заполнения объекта DataSet обычно работают с подмножеством его данных
- Для этого используют объект DataView (in-memory аналог SQL CREATE VIEW)
- DataView позволяет фильтровать и сортировать данные, а также обновлять их в связанном DataTable
- Свойство RowFilter
- Свойство RowState – фильтрация данных на основе их состояния
- Свойство Sort